

ВЪЗПИТАНИЕ

КАЗВАЙ ОНОВА, КОЕТО МИСЛИШ

"Тези заповеди, които ти заповядвам днес, нека бъдат в сърцето ти и на тях да учиш прилежно чадата си." (Второзаконие 6:6,7)

Джон РОЗМЪНД *вори.*

"Обяснявам същите неща много и много пъти - каза затруднената майка за

едно 7-годишно дете, - но той просто продължава да взема неща, които не му принадлежат."

"Какво точно му обяснявате?" - запитах аз.

"Ами - каза тя, - казвам му, че това е погрешно и че наранява хората, и му посочвам, че той не обича, когато другите хора вземат негови неща."

За мен беше съвсем ясно, че това малко създание продължава - нека си го наречем както си е - да краде от другите хора. Когато краде, нищо не става. О, неговата майка му е говорила и говорила, и говорила, и говорила, и още (това, което наричам "ялова дисциплина"), но няма никакви последици върху него. Нещо повече, добронамерената му майка може да си мисли, че му говори да не краде, но всъщност тя не прави това. Тя го моли да не краде, опитвайки се да го убеди да не краде и умолявайки го да не краде. Тя върши всичко друго, освен да му го-

Дисциплината се състои от три П-та: от това: да поговориш, от последици и постоянство. Ако щете вярвайте, но най-важното от тях е да поговориш (повечето хора мислят, че е постоянството). Ефективната дисциплина е до голяма степен - бих казал 80% - въпрос на това, как ще поговориш. Не само твоите думи са важни, забележи това, но и твоят тон на гласа, твоят телесен език, както и изражението на лицето ти. Родителите, които предават своите очаквания и инструкции по един принуждаващ начин, рядко имат нужда от последици. Точно обратното, неуспяването да се говори по такъв начин,

циплина е до голяма степен - бих казал 80% - въпрос на това, как ще поговориш. Не само твоите думи са важни, забележи това, но и твоят тон на гласа, твоят телесен език, както и изражението на лицето ти. Родителите, които предават своите очаквания и инструкции по един принуждаващ начин, рядко имат нужда от последици. Точно обратното, неуспяването да се говори по такъв начин,

Елън Уайт за възпитанието

"Кажете го просто; казвайте го често." - Онези, които наставляват децата, трябва да избягват дотягащите бележки. Кратките реплики, насочени точно към целта, ще доведат до ощастливяващо влияние. Ако това, което трябва да се каже, е много, прибягнете до кратки и често отправяни наставления. Няколко полезни думи от време на време ще бъдат от по-голяма полза, отколкото ако кажете всичко наведнъж. Дългите речи обременяват малките умове на децата. Прекалено многото говорене ще ги доведе до отвращение дори от духовните наставления, точно както преяждането натоварва стомаха и отслабва апетита, като води дори до антипатия към храната. Умовете на хората могат да бъдат преситени от прекаленото ораторстване. (Елън Уайт, "Детско водителство" 34.6)

че заповедите да впечатлят детето, предизвиква непослушание.

За пример на принуждаващо предаване на думи погледнете Библията, където Бог винаги комуникира не с несигурни изрази. В Изход например Той прави така, че да стане съвършено ясно, че не ни моли нас, Неговите деца, да се въздържа от кражба, убийство, лъжесвидетелство, пожелание притесненията на ближния... Той ни казва, точка!
И в никакъв случай ко-

ято и да било от заповедите на Господа не е придружена с дългокрилати обяснения. Той казва просто: "Не прави това; не, не!"

Както човек може да очаква, начинът на комуникиране на Господа с Неговите деца (ние), е съвършен родителски модел: той е съвсем ясен, сббит и конкретен; и поради същите причини е заповеднически.

Вземете например "Не кради". Има ли някакво съмнение относно онова, което Бог иска да ни каже? Разбира се, че не! Той

казва онова, което трябва да каже, с кратките две думи. И не обяснява, нито дава примери. Просто "не". Повечето родители не разбират, че колкото повече се обясняват, толкова повече изглежда, че не издават заповед, а вместо това се опитват да убеждават детето да сътрудничи.

Прочетете следното на глас: "Сигурно ще бъде много добре, ако съберем тези играчки. Много ще е лошо, ако някой стъпи върху някоя или пък се хлъзне на нея и се нарани. Затова хайде да бъдем добри деца и да ги съберем, а?" Въпросните деца не желаят да съберат играчките, но проблемът не е в тях. Той лежи в родителя. Вместо да каже заповеднически, родителят обяснява, умолява и общо взето желае да предразположи към послушание.

За нещастие децата не искат да изпълняват желанията на родителите си. Те ще изпълнят онова, което им е казано, само ако им е казано. Общото правило по-нататък следователно, когато се дават наставления, е: колкото по-малко думи, толкова по-голям ефект.

Сега прочетете на глас следното: "Искам тези играчки да бъдат събрани веднага! Като се върна след три минути, да видя, че всичко е свършено."

Представете си как родителят се обръща и си излиза. Разбира се, няма никаква гаранция, че детето ще направи това, което му е казано, но вероятността да го направи се увеличава значително просто поради това, че родителят е говорил направо и е действал, като че той напълно контролира нещата.

ЖИВОТ С ПОЕЗИЯ

ЖИВОТЕ МОЙ

Аз пазя още аромата на снежните цветя, които в мен самата, в душата ми пося. Отчаяно те молах, плаках от ледения лъх, но пак изтръпнала зова ти чаках да гоня все жадувания връх... Животе мой несретен, обичам те такъв и даже те превърнах в песен, макар от нерви и от кръв!

БОГАТСТВО

Нямам аз пари, забава, нямам евтината слава, маска лицемерна също, имам голата си същност. Колко рани все кървящи, колко стихове горящи! Колко подлости все тайно и приятелства нетрайни... Имам си мечти разбити, но не и любов изтрита. Дните ми са сити, а не гладни, Още и на залеза се радвам. Кръстът ми не е от злато тежък, А от вяност, сила, нежност И надеждата за сетен съд - Бедна с него няма как да бъда!

От стихосбирката "В плен на нежността"

ПЪТ ПРЕЗ ВРЕМЕТО: СЪН ПЕТИ

Диана Атанасова е член на адвентната църква в гр. Варна. Има издадени две стихосбирки: „В плен на нежността“ и „Път през времето“. От стиховете ѝ в проза избрахме един част от поредицата „сънища“, с която тя се връща във времето.

Родителите на Момичето искаха то да стане добър човек, както би трябвало да искат всички родители. Имаше строга, но разбираща майка и добър, но неразбиращ баща. Той държеше Момичето непременно да върви по неговия път и тъй като то упорстваше в своя, смяташе го нещо неблагоприятно.

Накрая пътищата им се сляха, защото Момичето много приличаше на баща си. Трябваше му само време, за да разбере, че достойният път е един и че много от пътеките до него, които смяташе за свои, всъщност са на предците му.

Бащата спря да напътства Момичето, когато то вече имаше свое дете. Явно бе решил, че той е дотук. Но до разбирателството им имаше още време. То дойде чак накрая.

Краят на бащата, това е една тъжна история, направо кошмар. На бащата се бе случило не-

що, но никой не разбира какво. Лекарите най-вече. Момичето реши, че при това положение то трябва да вземе нещата

в свои ръце. Изчете достатъчно дебели книги, за да разбере, че се е случило нещо сериозно, което можеше да стане и фатално. Тогава Момичето тръгна да чука по многото затворени врати. Знаете ли какво е да молиш за живота на собст-

вения си баща - хора, които те приемат с досада?

Лекарката, на която той отказал болнични, беше приключила случая и

нямаше намерение да променя решението си. Тя изглежда не можеше да разбере, че Бащата беше постъпил така не от лошо чувство към нея, а по принцип. Пък и как да разбече един такъв принцип, като при нея идваха, за да искат болнични, а не да ги отказват. Момичето започ-

на една неравна битка - навън с лекарите и началниците, а вътре - с баща си. Той трябваше да лежи. Така пишеше в книгите. А на Бащата всичко му беше достатъчно, дори самият живот. "Аз съм се прежалил - казваше той, - но мисля за теб..." И имаше защо да мисли - ден след ден в тези дълги дни те откриваха, че се разбират за всичко, освен за едно - да продължава ли Бащата да лежи или не. Момичето не знаеше от страх или смелост той искаше да стане. Все пак ѝ се подчиняваше, докато един от лекарите, по чиито врати бе чукала, му каза, че може да стане. Тогава той тръгна, за да не се върне повече. Така може би бе по-добре, Бащата и без това не се бе чувствал комфортно в този свят. Тогава Момичето разбира, че най-добре лекува този, който обича. А болестите на духа на този свят са вече тъй неизлечими...

От стихосбирката "Път през времето"